

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évesre 150.— L., félévire 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Meggyógyult a beteg ember!

Az utóbbi időben Törökország mind jelen-
 sebb szerepet játszik a Balkán és Kelet-
 európa külpolitikájában. A „Magyar Nép“-nek
 minden számában irtunk arról, hogy
 Törökország elhatározó fontossággal szól bele
 politikai kérdésekbe. Mi magyarok szívből

pasát a köztársaság kikiáltása után a nemzet-
 gyűlés megválasztotta a török köztársaság első
 elnökévé. Ennek a nevezetes eseménynek tiz-
 éves évfordulóját nagy fénnel és pompával
 ülték meg. Az ünnepségek három napon át
 tartottak Törökországban, három napon át

minden házon zászlók
 lengtek és három napig
 minden estén át ki voltak
 világítva a házak. Szün-
 telenül dörögtek az ágyuk,
 tüntető felvonulások és
 fáklyás-menetek kereté-
 ben adott kifejezést a la-
 kosság nagy örömeinek.
 Méltán tekintenek visz-
 sza a törökök büszkeség-
 gel az utolsó tíz esztendő
 eseményeire. A császár-
 ság eltörlését tulajdon-
 képpen már 1922-ben el-
 határozták Törökország-
 ban. Az ekkori császárt
 kalifává kiáltották ki,
 vagyis a mohamedán egy-
 ház legfőbb fejévé. 1923.
 októberében azután hiva-
 talosan megalakították a
 török köztársaságot. Ek-
 kor kezdődött meg Törökország ugynevezett
kemalista korszaka. Ami ezalatt az idő alatt
 történt, az valósággal a csodával határos. Egy
 elmaradt és halálraitélt nemzet újraéledésé-
 nek korszaka.
 Ama nép helyébe, amely semmi érdeklő-
 dést sem mutatott a politikában való részvételt
 iránt és amely akarat nélkül teljesítette a csá-
 szár parancsait, oly nép lépett, amely nemzet-

Kemál pasa.

minden házon zászlók
 lengtek és három napig
 minden estén át ki voltak
 világítva a házak. Szün-
 telenül dörögtek az ágyuk,
 tüntető felvonulások és
 fáklyás-menetek kereté-
 ben adott kifejezést a la-
 kosság nagy örömeinek.
 Méltán tekintenek visz-
 sza a törökök büszkeség-
 gel az utolsó tíz esztendő
 eseményeire. A császár-
 ság eltörlését tulajdon-
 képpen már 1922-ben el-
 határozták Törökország-
 ban. Az ekkori császárt
 kalifává kiáltották ki,
 vagyis a mohamedán egy-
 ház legfőbb fejévé. 1923.
 októberében azután hiva-
 talosan megalakították a
 török köztársaságot. Ek-
 kor kezdődött meg Törökország ugynevezett
kemalista korszaka. Ami ezalatt az idő alatt
 történt, az valósággal a csodával határos. Egy
 elmaradt és halálraitélt nemzet újraéledésé-
 nek korszaka.
 Ama nép helyébe, amely semmi érdeklő-
 dést sem mutatott a politikában való részvételt
 iránt és amely akarat nélkül teljesítette a csá-
 szár parancsait, oly nép lépett, amely nemzet-

Sőt az erő minduntalan jelentkezik a
 nép életében és ha így halad Törökor-
 ság, néhány év alatt olyan hatalomra és te-
 nyőre fog jutni, amilyennel évszázadokkal
 hátrébb dicsékedhetett, mikor a félvilágot meg-
 réztette.
 Törökország fejlődését 1923 október 29-
 számítottuk. Ekkor történt ugyanis, az a
 nevezetes esemény, hogy Musztafa *Kemál*

gyűlése által saját maga intézi sorsát. Ezt a tényt még az sem homályosítja el, hogy Törökországban bizonyos tekintetben diktatura van és az önrendelkezési jog jóformán csak papíron létezik. Egy nép nem érhet meg ugyanis politikailag tíz év alatt. Éppen ennek köszönhető, hogy az újításokat könnyen lehetett keresztülvinni. Törökországban voltaképpen egy párt uralkodik, a köztársasági néppárt, amelynek törökül „halk firkaşı“ a neve. Az új Törökország vezetője Kemál pasa és tanácsadói nem üznek hatalmi politikát. Nem akarják visszacsatolni a régi ozmán birodalom ama részeit, ahol nem törökök, hanem arabok, görögök, bolgárok, vagy perzsák laknak. Az ozmán birodalom szultánja egyben kalifa is volt és így főpapja az összes mohamedánoknak. A szultánok ennek következtében kénytelenek voltak hatalmi politikát folytatni, mert hiszen „mohamed utódainak“ történelmi kötelességük volt az iszlámot tüzzel és vassal terjeszteni. Az ifjú Törökország böles mérséklettel elszakadt ettől a gondolatmenettől, megszüntette a kalifátust és a vallási állam helyébe a nemzeti államát tette.

Kemál nagy reformjai a fez (vörös, török sapka) eltűnésével kezdődtek meg és azután megszabadították a török nőt a jelképes fátyolviselésétől. Fezt most már csak egyes ke-

leti kerületekben láthat az ember, viszont lefátyolozott nőket csak Anatólia egyes mezővárosaiban találhatni még. A nők felszabadításával megkezdődött a török jog európai mintára való átalakítása, megszűntek a többnejűséget és behozták az európai házassági jogot. Az európai számjegyek bevezetése és a török abc-nak a latin abc-val való felcserélése végre közelebb hozta a török gazdasági életet a világgazdasághoz. Az arab írásjelek eltűnésével, tisztító folyamat indult meg a török nyelvben és *lassan kiküszöbölődnek abból az arab és perzsa alkotó elemek.* Rendkívül fontoságu volt az állami pénzügyek átszervezése. A szultánok idejében divó adóssághalmozás helyébe rendes állami költségvetés került, amelynek következtében a török állam kezébe jutottak az idegen birtokban lévő török vasutak, a háboru előtti adósságok fizetésére létesített terv pedig lényegesen leszállította az adósságok összegét. Törökország ma az egész világ előtt nagy tekintélynek örvend, amit lényegesen kimélyít békepolitikájuk.

Emellett azonban Törökország kitűnően felfegyverkezett és minden támadás kivédésére alkalmas hadsereggel rendelkezik. A „beteg ember“ helyére ifju, erőteljes állam került, amely vezető szerepet játszik a Balkán és a közeli Kelet életében.

Munkában a Magyar Párt.

A szántóvető behordja már utolsó terményeit is a mezőről s kezdődnie kell annak a munkának, amely erősebbé kovácsolja a testvéri közösséget. Amikor manapság verejtékes munkánk keservesen sovány eredményeit kezdjük számbavenni, a falusi és városi magángazdálkodás vékony, sokszor ijesztő kilátásai fölött ha elgondolkozunk, észre kell vennünk, hogy a testvéri közösségben való részvétel a saját magánéletünk biztosításának a feladata. Valahova tartoznia kell annak, aki az életküzdelem versengő viharában, a megpróbáltatások terhei alatt nem akar elpusztulni. Mi magyarok beleszülettünk abba a magyar testvéri közösségbe, amelyen kívül nincsen számunkra fenmaradási lehetőség. Amelynek kötelékein kívül szakadva, kiesszik az elbódorgónak lába alól az ingatag talai és nincsen segítő kar, amibe belekapaszkodhatna. Ezt a nemzeti testvéri közösséget jelenti és adja a *Magyar Párt*, ami-

nek erősebbre kovácsolása, kitatarozása minden magyar embernek a gondja és feladata. Olyan összetartó erő ez és olyan kemény vídfal, amelyen kemény erővel tartják a magyar lelkek. És úgy dolgozik a Magyar Párt, amelyen munkaközösséget vállalnak, visznek belé a magyar testvérek.

Nem kell elkeserednünk, mert az őszi leüleletindulás jelenségei biztatóak, megnyugtatóak. Most, amikor az annyit irigyelt százezres népi egységének keretein belül végeláthatatlan zajos viharok dülnek, némi nemzeti önzéssel olvassa az ember a Magyar Párt belső eseményeinek munkájának a híreit. Csikban panasznepok tartására járja végig a falvakat a magyarpárti parlamenti tagok csoportja, Brassóban az ifjúsági szervezkedést a rendithetetlen pártfegyelem kihangsúlyozása melletti állásfoglalás töltötte be, elutasítva azt az ijesztő gondolatot, hogy a köteles fegyelmet valamilyen oldalon

...befolyás megcsorbíthatja. Temesvárról a szervezett ifjusági csoport járja a bánsági falvakat, Kolozsmegyében népkönyvtárakat szervez a falvakban a párt. Kisküküllőben minden falut eljártak már. Kolozsvár városban a párt iparosszervezete épül a felismert szükség-
...lelki erején s a rokkantok sorakozása meg-
...jelenség a párttagozat táborában; a ma-
...vasutasokat támogatja a párt, amint
...első erőfeszítéssel kapaszkodnak veszélyezte-
...állásaikba. Ujraalakulások, tisztújító köz-
...ülések. Minden nap valami hír valahonnan.
...mindenütt az egyetakarás, ami a zajtalan-
...gban, a lelki összhangnak a csendjében mu-
...kozik meg. Mert ha bizunk az egymás test-
...ri érzésében s abban, hogy a közösség érde-
...ben mind jót akarunk, a pártélet falain belül,
...a bizalom adja meg a nyugalmat a munká-
...sz. E bizalmon alapuló nyugalom teszi lehe-
...vé, hogy a munkateljesítmény eredményes
...gyen.

Ki merné azt mondani, hogy amit a Magyar Párt eddig elvégzett, abban a teljesít-
...nyben ne lettek volna hézagok, vagy be nem
...tápoztatózások. Nekünk nagyon messziről,
...gyon előről kellett kezdenünk a munkát,
...gy a fejevesztett tömegeből népszervezet ko-
...solódjék össze. Nekünk a gazdaságilag föld-
...vert magánéletekből kell összefonunk a
...gyar közéletünket. A megriadt és ijedtségé-
...bolondutakra ráncigált szegény emberek-
...saját józan belátásukkal kellett észreven-
...ni, hogy egyetlen segítő közösség, amelyhez
...amennyiünk tartozhatik, amelybe bizalom-
...al kapaszkodhatik, csak a nemzeti testvér-
...szervezetünk s ennek a neve: a Magyar Párt.
...minden panasz, minden mentőgondolat, min-
...den támogató készség ide tartozik, itt kell hogy
...szegyüljön. Eddig még csak tiz esztendő telt
...népszervezet kovácsolásának munkájában

Az Ön édesanyja
is csak azt fogja
válaszolni,
hogy

Valódi Franck

használd — a kávédará-
lóval mint gyárjeggyel
— és megtaláld
amit keresel:

**Erőt,
Izt,
Olcóságot!**

s emberfeletti volna ez a munka, ha ennyi idő alatt nem mutatkoztak volna hézagai. De emberek vagyunk, tökéleteseknek nem születünk. Minden hír azonban, amit az újságokban naponta olvashatunk a pártéletéről s mind az az értesülés, ami szerényen kimarad az újsághirekből — mert nem is való oda mindenik — azt mutatja, hogy munka folyik, munka lendül. Százféle feladatot vállalnak mindenfelé. Mert az átküzdött eddigi idő elég volt annak a belátására, hogy a népközösség erejére mindenkinél szüksége van, aki kiszakadva elveszni nem akar. De e népközösség olyan erős, amelyen munkavállalással, odaadással elszakíthatatlan ragaszkodással vesz benne részt az egyén, a magyarság egész tömege. A Magyar Párt a testvéri közösségnek a szerve és munkája a népé.

Z. I.

Külföld

Meglátogatta Károly király társaságában Boris bolgár cárral. A román és Bulgária uralkodói között a Dunán találkoztak. A bolgár cárt Károly király hajójára és a két uralkodót előbb Giur-

giu, majd Rusesuk bolgár városba vitte. Ezután több óra hosszát a Dunán hajózott a két uralkodó. Hogy az uralkodók miről tárgyaltak, biztosan nem lehet tudni, valószínűleg a balkáni szövetség tervét beszélték meg. Hír szerint a kisebbségi kérdéstről is tárgyalt a két uralkodó. Boris cárt rövidesen meglátogatja Károly királyt.

Gyökeres intézkedés. Mussolini, hogy a házasságkötéseket előmozdítsa, felemeltette az agglégény adó kulcsát. Tervbe vette Mussolini azt is, hogy a nőtlen köztisztviselők fizetését felére szállíttatja le, ha záros határidőn belül nem lépnek házasságra. Nőtlen tisztviselők helyére csak nős tisztviselők nevezhetők ki Olaszországban.

Táviraí összes előfizetőinkhez!

A húzás 9 és 10-én lesz.

Ha azonnal beküldi postautalványon a pénzt hozzánk, úgy még részt fog venni a húzáson, amikor a milliós főnyereményt húzzák ki. Erre az osztályra egy nyolcad sorsjegy ára 125 Lei, negyedé 250 Lei.

Economia S. A.
(Takarékosság Rt.)

Meghosszabbították Magyarország pénzügyi hitelét. A nemzetközi fizetések bankja három évre meghosszabbította Magyarország pénzügyi hitelét. A Magyar Nemzeti Bank hivatalos jelentést adott ki a rendkívül nagyjelentőségű eseményről. Magyarországnak a Nemzetközi Fizetések Bankjánál és más külföldi pénzintézeteknél 134 millió pengő tartozása van, amiért eddig 5 százalékos kamatot kellett fizetnie és igen jelentős összegeket törlesztenie. Ezután a kamat egy százalék lesz mindössze, a törlesztés pedig évi két százalék. Ezzel az eseménnyel összefüggésben áll a gazdaadóságok rendezésének terve. A terv végrehajtására megfelelő fedezetet nyújt a százezer pengős belső hitelkeret.

Barátkozik a Kisantant Oroszországgal. Benes cseh külügyminiszter bejelentette a külügyi bizottságnak, elérkezettnek látja az időt, hogy Oroszországgal felveszék a rendszeres gazdasági érintkezést. Ezzel kapcsolatban más hírek is keltek szárnyra. Egy moszkvai hír szerint a három kisantant állam közelebbről el fogja ismerni hivatalosan a szovjet államot. A kisantant államai ezt a lépést együttesen fogják tenni és a jelentős eseményhez, továbbá az okmányok aláírására Titulescu román külügyminiszter fog a

kisantant államok képviselőiben Moszkvába utazni.

Aranyháború. Az Egyesült Államok kormánya Roosevelt elnök rendeletére megkezdte az aranyvásárlást. Az arany árát magasabban állapították meg az arany londoni áránál. Ez az európai pénzpiacokon nagy izgalmat keltett. Különösen az

Belpolitikai hírek

Popovics igazságügyminiszter meglátogatta Maniut. Popovics Mihály miniszter váratlanul Zilahra érkezett és meglátogatta a törvényszéket és ügyészséget. Majd felkereste Maniu Gyulát és hosszasan tárgyalt vele politikai kérdésekről.

Csökkentik a költségvetést. A külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások eredményeképpen a folyó évi költségvetés összegét le fogják szállítani. A költségvetés összegét az eddigi 23 ezer millió lejről 22 ezer millióra fogják csökkenteni.

Szervezkedni próbálnak a pártbontók. A kormány zsoldján élő s magukat magyar kisgazdapártnak nevező gyászmagyarok társasága a Székelyföldön többfelé tartott szervezkedő gyűlést. A szervezkedő gyűléseken a hatóság emberei által felhajtott magyarok jelentek

angol és francia kormányok idegeskednek Amerika aranyvásárlása miatt. A francia kormány az arany kiviteli tilalmát még ugyan nem rendelte el, de a rendelet kiadatását minden pillanatban várják.

Forrongások Keleten. A palesztinai arabok hetekig tartó forrongása lecsendesedett. Alig ültek el a palesztinai zavarok, máris újabb ellentétéről számolhatunk be. Az angol rendőrség Perzsiában letartóztatott több perzsa alattvalót. A letartóztatás az olajforrások körül keletkezett ellentét miatt történt. A perzsa kormány az angolok fellépésével szemben erélyes intézkedéseket akar tenni, mert úgy lája, hogy az angolok megsértették ezzel a lépéssel a Perzsa államhatalmat.

Meg. Mondanunk sem kell, hogy az ilyen gyűlések gyakorlati értéke csaknem semmi. Megjegyezzük, hogy Kolozsvár vidékén is felléptek a konkolyhittők. Györgyfalván politikai ügynők jelentek meg, akik végül járva a derék magyar gazdák házaiba, arra csábították a Magyar Párt híveit, hogy lépjenek ki a Magyar Pártból. Györgyfalván és más Kolozsvár környéki magyar falvakban ezek a fizetett ügynők csufos kardocot vallottak.

Csendőrökkel is... Vajda Sándor miniszterelnök nyilatkozatot adott a liberális párt kormánybuktató akciójával kapcsolatban. Közöltük ugyanis, hogy a liberálisok a parlament megnyitásának napján ezres tömegekben akarnak felvonulni Bukarest főutcáin. Vajda miniszterelnök a nyílt ellenállással szemben — kijelentette —, hogy a végső eszközöket is igénybe fogja venni a rend fenntartása

érdekében. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— A liberálisok le akarják másolni azokat a módszereket, amelyeket mi alkalmaztunk, mikor ellenzékben voltunk. De a mi kormányunk is emlékezni fog azokra az intézkedésekre, amelyeket a liberális kormány alkalmazott annak idején velünk szemben. Tehát, ha szükség lesz ezer csendőrrre, ezer csendőr fog rendelkezésünkre állani. Ha pedig kétezer csendőr kell, kétezer csendőrt fogunk igénybe venni.

Diktatura? A Lupta című bukaresti ujság feltűnést keltő cikket közölt a kormány terveiről. A „Lupta” ismerteti, hogy a kormány mérsékelt diktaturát fog bevezetni. A diktatura, amit a Lupta „féldiktaturának” nevez, csak gazdasági kérdésekre terjedne ki. A Lupta cikket ezzel fejezi be: „Az őszi parlamenti ülészakalmával a kormány felhatalmazást fog kérni a mérsékelt és demokratikus diktatura bevezetésére.” A Lupta bejelentését mindenestre megfogalommal kell fogadnunk, mert a diktatura még akkor sem szokott jó lenni, ha gazdasági természetű.

A nemzeti párt besszarábiai kiküldöttjei teljes támogatásukról biztosították Maniut. A besszarábiai nemzeti párt küldöttségileg kereste fel Maniu kolozsvári párthíveit. A besszarábiaiak teljes támogatásukról biztosították Maniut és felajánlották együttműködésüket.

Meghívó. Az Országos Magyar Párt Gyergyói tagozata folyó hó 12-én d. u. 2 órai kezdettel a Laurentzy-féle helyiségben nagygyűlést tart, melyre t. Cimet tisztelettel meghívja. Gyergyószentmiklós, 1933. november 1-én. Dr. Gáll Alajos ügyv. elnök, Dr. Mátyás Albert titkár.

HÍREK

Hideg telet jósolnak. Az amerikai kisgazdáknak jó hírük van, mint időjósoknak. Idén azt állítják, hogy nagyon hideg tél lesz. Az amerikai gazdák a jóslatot arra alapítják, hogy a galambok tollazata szokatlanul sűrű, a fák kérge nagyon vastag és a gabonának őrléskor nagyon sok korpája van. Tudományos intézetekben érdeklődéssel várják, hogy beválik-e az amerikai gazdák jóslata?

Kolozsváron volt a király. A kolozsvári görögkeleti templom felszentelési ünnepségén résztvett Károly király. A király egy napig tartózkodott Kolozsváron.

Mit fizet a jegy nélküli utas? A vasut vezérigazgatósága újabb szabályzatot adott ki a jegy nélkül felszállt utas megbüntetésére vonatkozólag. Eszerint azok az utasok, akik jegy nélkül szállnak fel ugyan a vonatra, de ezt a felszálláskor jelentik a kalauznak, az I. osztályon 120, a II. osztályon 100, a III. osztályon pedig 80 lej büntetést fizetnek, azokat pedig, akik nem jelentik a személyzetnek, hogy nincsen jegyük, 400 lej felülfizetésre kötelezni. Csak azok kivételek, akik olyan megállónál szállnak fel, ahol nem árusítanak jegyet. Ez a rendelet december elsején lép életbe és rövidesen valamennyi vasuti hivatalnál kifüggesztik, hogy egy hónappal előbb már a közönség tudomására hozzák.

Havazott Franciaországban és Svájcban. Franciaországban és Svájcban az időjárás téliesre fordult. Mindkét országban nagy havazások voltak. A hegyeken a hótakaró vastagsága a fél méternyi is eléri. Mindenki saját szerencséjének kovása!

Ne felejtse el:

9-én van a sorsjegy húzás!
Nagy katolikus ünnepség volt Csikszeredában. Csikszereda római katolikus társadalma fel-emelő ünnepségek keretében ült meg a kereszténység XIX. százados évfordulóját. A nagy vallási ünnepet 12 órás szentségimádás előzte meg. A tulajdonképpeni jubileumi ünnepségen szent mise és előadások keretében ünnepelték meg a nevezetes fordulót.

Új református ünnep Magyarországon. A magyarországi református, egyetemes konvent, a református egyház legfelsőbb törvényhozó testülete, mult héten hozott határozatával elrendelte, hogy Magyarországon az év október utolsóelőtti vasárnapja külön egyházi ünnep legyen, amelyen az ország minden templomában, az ország határán kívül élő református testvérekért kell imádkozni. Az idén ez az új ünnep kivételesen október 29-én volt.

Ha megfogadja a tanácsunkat: 9-én milliomos lehet!

Érvényüket veszlik az ökörfejes bélyegek. A postaigazgatóság tudomására hozza a közönségnek, hogy a mult évben kibocsátott ökörfejes jubileumi bélyegek november elsején érvényüket veszlik. Az igazgatóság ennél fogva figyelmezteti a közönséget, hogy az említett naptól kezdve ne használja ezeket a bélyegeket, mivel a posta azokat nem veszi figyelembe és megporlózza a leveleket.

Jelentős bírói ítélet. Általános érdekű ügyben hozott ítéletet a dévai járásbíróság. Az esetet részletesen ismertetjük, mert lehetnek olvasóink között olyanok, akiket ez a bírói ítélet érdekel. Fraunhoffer Mátyás piszkii községi pénztárnok ellen a dévai Societatea Bancara Ro-

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét**

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

máná fiókja árverést kért házára és beltelkére az április hó 14-én a 88. számú Monitorul Oficialban megjelent konverziós törvényre való hivatkozással. A dévai járásbíróság az árverést 1933 november 30-ára ki is tűzte. Frauenhoffer azonban az árverés felfüggesztését kérte azon a címen, hogy ő, mint községi pénztárnok, jog szerint mezőgazdasági adós és mint ilyen, a törvény alapján öt esztendő moratoriumot élvez. A törvény 2. A. a. paragrafusára alapján hangsúlyozta, ez a pont előírja, hogy mezőgazdasági adósoknak tekintendők azok a földmunkások, akiknek 20 holdnál kevesebb földjük van, továbbá papok, tanítók, kisiparosok, falusi malomtulajdonosok, községi tisztviselők és nyugdíjasok.

A végrehajtást kérő bank ennek a beadványnak visszautasítását kérte azon az alapon, hogy Frauenhoffer Mátyás a hitelt fakereskedői minőségében még 1927. és 1928. években vette fel. Ennélfogva az adósság a kereskedő kereskedelmi adóssága és hivatkozik a törvény 12-ik paragrafusára, amely kimondja, hogy a moratorium nem vonatkozik az i) pont alatt felsorolt kereskedők, iparosok kereskedelmi és ipari adósságaira.

Ezek után a dévai járásbíróság kimondotta az árverés felfüggesztését azzal az indokkal, hogy Frauenhoffer Mátyás községi tisztviselői minőségében jog szerint mezőgazdasági adós, mint a papok, tanítók, stb. A 2. törvénycikk szerint hangsúlyoz-

za, hogy a törvényhozónak a földműves néposztálynak a megmentése volt a szándéka és azoknak, akiket a törvény erejénél fogva azoknak minősít, mint amilyenek a papok, tanítók, községi tisztviselők és mások. Az érdekelt bank az árverés felfüggesztésének az elrendelését természetesen megfellebbezte s most mindenki érdeklődéssel tekint a felsőbb bíróságok döntése elé.

9-én dől el az Ön szerencséje: vegyen tehát sürgősen sorsjegyet.

Nagy büntetés szüzdohányért. Turdean György királydaróci (Szatmár megye) lakosnál házkutatást tartottak. A padláson 155 kiló szüzdohányt találtak. Turdeánt a be nem jelentett dohány miatt 155 ezer lej pénzbüntetéssel sújtották.

Tízmillió öngyilkos. A genfi Népszövetség statisztikai hivatala kimutatást készített az utóbbi 30 év alatt történt öngyilkosságokról. A kimutatás szerint 30 év alatt 10 millió ember követett el öngyilkosságot.

Bieszkázás Kolozsváron. A szomorú és soha sem szünő virtuskodásnak újabb áldozata van Kolozsváron. Budai János széki legényt megtámadták a Széchenyi téren Madár László és Szabó Péter györgyfalvi legények. A két legény Budait úgy összeszurkálta, hogy a kórházban ápolják.

Egy szó, mint száz: vegyen a Takarékoságnál sorsjegyet, örökre boldog lehet!

Mi történik a konverzió alá nem eső adósok váltóival? Lapunk előző számában részletesen ismertettük a konverzió alá eső adósok teendőit. A nem mezőgazda falusi adósok és az összes városi adósokra vonatkozólag dr. Gyárfás Elemér szenátor a következőket mondotta:

— A moratóriumváltók óvatolására nézve a bankszervezetek vezetőinek — Banca Nationalával egyetértésben — az az álláspontjuk, hogy a nem mezőgazda falusi adósok és az összes városi adósok váltói, tehát azok, amelyek a törvény 5. és 6. szakaszai alá esnek, november 2-án megóvatolandók, ha csak az illető adós november 1-ig törvényes formában ajánlatot nem tesz hitelezőinek az előírt részletfizetésekre nézve. Ez természetesen nem vonatkozik a hátrattal el nem látott váltókra, amelyeknél a visszkereseti igény fentartására a törvény értelmében az óvás felvétele szükséges.

Súlyos esetben orvost kell hogy hívjon a bába! Bedő Anna gyergyóremetei szülésznő Lackó Istvánnénál rendellenes szülés alkalmával segédkezett. A bába látta, hogy a szülés rendellenes és mégis csak négy nap mulva hívott orvost, amikor a Lackóné vérmérgezést kapott és az orvosi beavatkozás már nem tudta megmenteni az életnek. Bedő Anna ellen emiatt megindították az eljárást.

Amerikában hóviharak vannak. Észak-Amerikában beköszöntött a tél. Egyes vidékeken nagy hóviharak voltak. A tengerparti részeken a téli viharok sok kárt okoztak.

Altalános meglepetést, váratlan örömet keltett a „Diana” sósorsszesz pályázata. Ismét közöljük nov. 11-iki számunkban Nagy pénzdíjak.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek, gyári fejfájásban szenvedők, tüdő- és mellbetegek, gyomor és bélbajban szenvedők, kérjenek ismerősök füzeteit a fenti betegségek ellen. Teljesen díjtalanul küldi: dr. **Földes Béla** gyógyszerész, **vegyészeti laboratóriuma,** Budapest, Str. **Eminescu 21.**

Sorsjegy nélkül nem lehet nyerni!

A főnyereményhez sorsjegy kell!

Szerencsétlenség történt a szászrégeni fatelepen. A szászrégeni Herbus-féle fatelepen számos szerencsétlenség történt. Holnár János 16 éves famunkást elkapta egy gép kerke és alálra zuzta.

Leütötte a medve. Mátyás Elek celencei földmives mogyoróvesztéséért ment az erdőre. Munkájában a sűrűségből egy hatalmas állat ugrott rá és úgy elütötte, hogy lehangeredett a földaldról. Szerencsére Mátyás csak kisebb horzsolásokat szenvedett, felállott, s megrémülve látta, hogy támadója egy hatalmas medve volt. A medve menekült, mert kutyák hajtották.

Gyilkosság a szőlőben. Nyárádszentimre községben Szálteleki Mátyás szőlőpásztor Máthé Ferenc nyárádszentimrei legényt a tilosban találta. Szálteleki felvilágította Máthét, hogy távozzék a tilos helyről. Máthé Ferenc erre revolvért rántott elő és két lövéssel lelötte a kötelezettségét teljesítő szőlőpásztort. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. Máthé Ferencet Marosvásárhelyen elfogták.

Kiütéses tifusz betegség van a Zsilvölgyében. A Zsilvölgyi nagy gyomoruságnak tulajdonítható, egy kiütéses tifusz járvány lépett fel. A veszedelmes betegség terjedésének megakadályozására mindent megfellelték a hatóságok.

Egy jó ötletért 5000 L

a DIANA sósorszesz közönség pályázatán.

Azt a baráti kapcsolatot, mely eddig is megvolt a DIANA sósorszesz fogyasztói és gyártói között; szorosabbra akarjuk fűzni! Az a meggyőződésünk, hogy a közönség a legjobb reklámtervező, tehát pályázatot hirdetünk a közönség részére, reklámötletekre.

A DIANA pályázat tárgya:

a DIANA sósorszesz. Aki csak egyszer is megvette, egész életén át használja ezt az életet, erőt, egészséget adó háziszert. Otthon, sportnál, utazásnál, kirándulásnál nélkülözhetetlen. Gyermekek és felnőttek egyaránt, egészséges és beteg egyformán használja. Olyan fontos, akár a mindennapi kenyér.

(Részletes használati utasítás minden üveghez mellékelve.)

A DIANA pályázat formája:

beküldhető rajz, vers, jelmondat, szöveg és egyéb reklámötlet. A rajzoknál nem a fókéletes kidolgozás, hanem az ötlet a fontos: a vers legfeljebb négy soros patthoz rimű, könnyen megjegyezhető szöveg; a jelmondat legyen, néhány szavas szöveg, mely a DIANA sósorszesz utolérhetetlenségét, nélkülözhetetlenségét és számos jó tulajdonságát hirdeti! Egyéb reklámötletre a legtágabb tér kínálkozik! Ezt legfeljebb 15-20 sorban kérjük leírni és beküldeni. Kérjük a papírnak csak egy oldalára írni!

A DIANA pályázat feltételei:

A pályázaton mindenki részt vehet, aki pályamunkájával együtt egy DIANA sósorszesz használati utasítást küld és a pályázati hirdetés szelvényét mellékeli.

Vannak derék csendőrök is! A szilágymegyei Csanálos községből Iga Mihály őrmestert tanfolyamra rendelte be a csendőrpáncsnoksága. Az őrmester távozása alkalmával a falu lakossága 60 teritékes vacsorát adott a népszerű csendőrőrmester tiszteletére. A vacsorán Reiter román. plebános mondotta az első felköszöntőt. Felköszöntőjében méltatta a csendőrőrmester ér-

A pályázat határideje:

1933 november 30.

Eredményét a lapokban közöljük.

DÍJAK:

I. díj	5000 Lei
II. "	3000 "
III. "	2000 "
IV. "	1000 "

ezenkívül 20 vigaszdíj, összesen 15.000 lej értékben.

A pályaművek közül zsüri választja ki a nyerteseket:

A zsüri döntése megfellebbezhetetlen!

A nyertes pályaművek minden jogukkal együtt a DIANA tulajdonába mennek át. Egy résztvevő többféle tervvel is pályázhat, csak arra kérünk mindenkit, hogy minden tervét külön papírlapon küldje be az alábbi címre, persze egy borítékban:

DIANA

Timișoara - Temesvár

Várjuk a pályamunkákat!

Itt levágandó és beüldendő!

56.

Pályázati szelvény

Alulírott mellékeltem db. pályamunkával résztveszek a DIANA sósorszesz-pályázaton. A hirdetés feltételeket kötelezőleg elismerem.

Mellékelendő:

1. Egy DIANA sósorszesz használati utasítás.
2. A pályamunkák.

(olvasható aláírás.)

Pontos cím:

demeit. Annyi sok csendőri visszaélés és durvaság után jól esik hallani erről a hírről.

Megszüntetik a csernovici egyetemet és a nagyváradi jogakadémiát. Takarékosági okokból meg fogják szüntetni a csernovici egyetemet és a nagyváradi jogakadémiát. A megszüntetett főiskolák tanárait a kolozsvári és bukaresti egyetemekhez osztják be.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Etessük a méheket!

— Egyben válasz több kérdésre. —

Egy betelelésre megfelelő népes méhcsaládok a téli és kora tavaszi időszakokra feltételül szükségesek van 8—10 kgr. eledelre.

Ezen mennyiségnek csak egyharmad részét használják el a méhek a szorosán vett téli időszak alatt táplálkozásukra és egyben testük fűtésére, ha az időjárás rendszeres lefordulása, a többi kétharmad részt a kora tavaszi táplálásnak táplálására fordítják. Ha ez a felhatalmazás szükséges mennyiségű eledel a családnak hiányos, akkor annak áttelelése bizonytalan és a jövő évi eredményes munkálkodása is kétségessé válhatik. Ezért kell az esetleges hiányokat pótolni!

A méhcsaládoknak őszi szükségletére elősorban is az általuk begyűjtött tiszta természetes méz a legmegfelelőbb, de ha ilyen nem rendelkezünk és annak a beszerzése is nehézségekbe ütköznék, akkor kénytelenek vagyunk a kristálycukorból készített szirupot használni. Az ilyen mézpótló szer azonban nem a legmegfelelőbb, főként az őszi etetésre, mert rendszeresen gyorsan cukrosodik, könnyen meg savanyodik, másfelől nagymennyiségű ürülék váladékot idéz elő s ha tavaszi első kiteljesítési lehetőség későn érkezik, akkor a nagymennyiségű ürülék visszatartása vérhas betegséget idézhet elő.

Ezért nagyon fontos dolog az, hogy a kristálycukor szirupot a legnagyobb gonddal készítjük el.

A szirup gondos elkészítése a következő: egy kiló kristálycukorhoz egy liter vizet adunk hozzá (tehát az arány egy az egyhez), cserép vagy emálcsozott edényben addig főzzük, amíg a sűrűséget elértük és a főzés közben a felületére gyülemelő habot eltávolítjuk és végül hűlni hagyjuk. Hogy a savanyodástól mentes legyen, adjunk minden kiló sziruphoz 4 csepp hangyasavat (többet semmi körülmények között sem).

Szükségleténél a rablás elkerülése végett mindig mindenkor óvatosságot s evégett csakis

az esti órákban etessük családjainkat s igyekezzünk egyszerre legalább egy kgr.-ot nekik juttatni, mely mennyiséget estétől reggelig a méhek elhordani képesek s ha még módjukban lesz, azt be is fogják födelezni, ami azonban ez évben az előrehaladott idő miatt már nehezen lesz lehetséges. Ezért fontos a hangyasavnak a sziruphoz való tétele, mert most már csak ez fogja megakadályozni a födelezés nélkül maradt szirup esetleges meg savanyodását. — Kaptáros családoknak a szirupot teljesen kiépített üres keretekbe öntve, avagy a fedődeszka helyére alkalmazható etetővályuk segítségével juttathatjuk.

Kasos családoknak, ha azok nem volnának felső mézelő (átmeneti) ládákkal ellátva, akkor a kasok alá a fenékdeszkára helyezett lapos edényekbe öntve adjuk a szirupot s az edény felszínére apró lécdarabokat, avagy szalmaszálakat teszünk, hogy a méhek belé ne fulladjanak.

Ha a méhek az esetleges hideg idő miatt nem hordhatnák fel a nekik juttatott szirupot, akkor egy másik etető módszerhez kell folyamodnunk és pedig a következőhöz: hosszonyaku üvegbe töltjük a szirupot és az üveg száját többrét összehajtott organtinnal bekötjük, az ilyen etető üveg részére a kas felső csuesoldalán egy annak megfelelő kis lyukat vágunk, olyanformán, hogy az átlukasztás egészen a lépekig történjen. Már most az üveget az organtinnal bekötött nyakos részével a lyukba helyezzük, melyből a szirup apránként ki fog szivárogni s a méhek el fogják azt hordani. Ha az időjárás hidegre fordulna, akkor az etető üvegeket rongyokba burkoljuk és a szirupot langyos állapotban juttatjuk a méheknek.

Kristálycukorból készített sziruppal etetett családjainkat kora tavasszal vizsgáljuk meg gondosan, hogy nem volt-e a szükségletének valamelyes káros hatása a család áttelelése és tavaszi fejlődésére, amin esetleg segítenünk kell!

Stief Ottó.

Néhány szó a mételeykórról.

Az idén meglehetősen esős időjárásban lévén részünk, nem lesz érdektelen ezzel a juhtenyésztők érdekeibe mélyen belevágó, fontos kérdéssel foglalkozni.

Ennek a rettegett betegségnek kóros elváltozásai és tünetei a juhtenyésztők előtt jól ismertek. Az epeutak befőmődnek, miáltal az epe rendes ömlése meg van akadályozva, ennek folytán a sárgaság áll elő. Csökken az étvágy és a hőmérséklet, a juh igen érzékeny mája helyén. Ősz táján a tünet erősödik, a szemgolyó megsárgul, a kérődzés nem kielégítő. Egy szóval a kezdeti tünet súlyos állapotot okoz.

Itt következik az okos juhtenyésztő legfontosabb feladata, mely abból áll, hogy minden juhot, berbécset pontos vizsgálatnak vet alá és amelyen a mételeynek csak legkisebb

jelét is tapasztalja, annak gyorsan egy Distol-Express kapszulát adagol, sőt rendkívül celszerű nedves legelőjü vidékeken a téli istállózás ideje alatt kivétel nélkül minden juhot, kecskét, berbécset végigdistolozni.

A Distol-Express-ből reggel etetés előtt kell egy kapszulát adagolni, három órával később az állatok már rendszeren chetnek és ilyet.

A mételeyjárvány nem is nagyon régen valószínűleg egyiptomi csapásként zúdult a juhtenyésztésre és megállítását a gazdák még csak meg sem kísérelhették. Ma már ennek a veszedelemes betegségnek a kiirtása nem okoz gondot, mindazonáltal a késedelmes distolozás igen helytelen, mert az állat egyrészt nagyon legyöngül, másrészt pedig betegségről betegségré válik.

Gazdasági kiállítás volt Keresztúron. Székelykeresztúron jól sikerült gazdasági kiállítás volt. A gazdasági kiállításra felhajtottak 69 lovat, 200 drb. szarvasmarhát, 100 drb. juhot. Ezenkívül 58 csoportban szárnyasok és apró háziállatok voltak kiállítva. Külön felemlítést érdemel a háziipari, méhészeti, gyümölcsészeti és kertészeti kiállítás.

Tejbélyeg címén külön illetéket kell fizetni a levágott állatok után. A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy népszerűsíteni fogja a tejfogyasztást. A népszerűsítés céljait szolgáló akció azonban sok pénzbe kerül és valahonnan ezt a pénzt elő kell teremteni. Tehát új adót találtak ki. A levágásra kerülő állatok után tejbélyeget kell fizetni. Borju után 6, disznó után 12, szarvasmarha után 20 lej tejbélyeget kell a vágatási bizonyítványra ragasztani. Az új vágatási illeték nagyon súlyosan sérti a gazdák és fogyasztók érdekeit.

125 leierért egy csapásra gazdag lehet!
vásároljon tehát sorsjegyet!

Külföldi kereskedők érdeklődnek a romániai kukorica iránt. A nyugati államok részéről nagy érdeklődés mutatkozik a romániai kukorica iránt. Különösen Csehszlovákia és Ausztria szeretnének nagyobb mennyiségű kukoricát vásárolni Romániában. Sajnos, idén nagyon gyenge kukorica termés volt Romániában s ami termelt, az is csak különleges szárító kezelés után volna alkalmas külföldi szállításra. Így valószínű, hogy idén gazdáink elesnek a kukorica kiviteli lehetőségétől.

Emelkednek a gabonaárak a Bánátban. A temesvári gabonapiac az árak drágulnak. Az áremelkedés egyelőre nem nagy, a gazdák azonban biznak abban, hogy rövidesen újabb nagy áremelkedés fog elkövetkezni. Jelenleg a temesvári piacon a következő árakon vásárolják a gabonát: Buza 350—360, ókukorica 200, takarmányárpa 165 lej mázsánként.

Minden áruszállítási akcióban részt vesz, épen ezért

kitűnő és olcsó regényekért és szakkönyvekért forduljon **a MINERVÁHOZ**

Cluj—Kolozsvár. Str. Regina Maria (volt Deák F. utca) 1.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekek-ből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógép-ből nagy raktár.

Körmendy Mihály

Cluj—Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Elégületlenség.

Egyszer hallottam elbeszélni egy nagyon szép, tanulságos mesét egy királyról és királynevről, akinek szép fiuk született. Boldogok voltak a királyi szülők s fiuk megkeresése alkalmából gyönyörű ünnepet rendeztek. A nagyszerű ünnepélyre, a fényes keresztútra tizenegy tündér érkezett meg és mindegyik szép ajándékot hozott az újszülött kislányoknak. A gazdag ajándékok minden földi életet, az életet széppé és boldoggá tevő kincs-ajándékokat hoztak a királyfiat. Felékesítették a királyfiat, erővel, szépséggel és úgy látszik, hogy a boldog királyfi e nagy ajándékok birtokában minden földi halandót túl fog haladni. Amikor már a tizenegy tündér ajándékozta a királyfiat akkor érkezett meg a tizenkettedik tündér az elégületlenség ajándékával. A büszke királyi apa azonban már megunt a sok ajándékot és kevély önbizalmában azt gondolta, hogy nincs is a fiának szüksége már semmire, legkevésbé van szüksége az elégületlenség különös ajándékára és ezért vissza is utasította a tizenkettedik tündér ajándékát. Ezután gyorsan fejlődött a királyfi, aki valóban minden szellemi és anyagi kiváltságok birtokában, valósággal a legteljesebb csodája lett. Azonban miután a királyfi meg volt mindenképen elégedve adományával, nem törekedett azokat csiszolni, fejleszteni, jóra vagy rosszra felhasználni, hanem csak élénk tettevességek vágyai, törekvései voltak, közönyös jámbor és nyugodt maradt mindig, az élet egyhangulag rohant el mellette és végül is beleunt mindenbe, reménytelenségei, céljai nem voltak, a kivívott siker felett való örömet soha meg nem ismerte ezért végül is a legboldogtalanabb ember lett a világon. Így tanulta meg, hogy a vizsgált ajándék volt a legértékesebb, mert az önmagunkkal való elégületlenség, önmagunk csiszolása az ember előhaladásának hatalmasabb eszközlője.

Ezt a történetet az juttatta eszembe, hogy nem régen egy idős férfiúval találkoztam, aki elkezeredetten panaszkodott amiatt, hogy ifjaink lázadó elégületlenséggel és elkezeredéssel tekintenek múltba és jövőbe és sokszor kiméletlen szemrehányásokkal bíráskodnak az idősebbeket. Valahogy úgy érzem, hogy nem baj az, hogy a mi ifjúságunk ha nem a tizenegy tündérnek ajándékaiból, különösen ami az anyagi előnyöket és kiváltságokat illeti ugyancsak keveset kapott, de legkevésbé a tizenkettedik tündérnek az ajándéka, az elégületlenség, a jobbá lenni akarás, az

előretörés vágya nem vétetett el tőle. Amíg az ember elégületlen önmagával, a világgal és akar valami jobbat, lát maga előtt egy célt, amelyet megközelíteni, megvalósítani kíván, addig ez mindig annak a jele, hogy él az ember és reménykedik s küzd az életért. Az a rettenetes, amikor akár egyesek, akár népek eljutnak a fájdalmas reménytelenségnek, a csüggedésnek ama dermesztő lelkiállapotába, hogy már nem várnak semmit, nem akarnak semmit, a szívüket betölti az élet céltalanságának fájó öntudata, az a keserű kiábrándultság, melynek fájdalmas éneke a budhista jelszó: Ha megnyertél egy egész világot ne örülj rajta, semmi az. S ha elvesztettél egy egész világot ne bánkodj azon, semmi az. Valóban én akkor busulnék és esnék kétségbe népünk jövője felett, ha ifjaink ilyen fáradt lemondás közönyével tekintenének sorsuk elé. Azért azt mondom, hogy csak elégedetlenkedjenek, bíráljanak ifjaink s ha úgy találják, hogy mi idősebbek nagyon sok mindenben tévedtünk és sokat mulasztottunk, próbálják meg ők jobban megoldani életüknek gyönyörű feladatát, pótolják ki azt, amit mi elmulasztottunk és igyekezzenek jóvá tenni amiben mi hibáztunk.

Az élet nehéz harcában csak az tud előre haladni, akinek van bizakodása önmagában, aki nem akar egy helyen megállni, hanem megoldandó feladatok járnak előtte biztató ígéretekkel és viszik előre a fejlődés, a haladás útján. Nem szabad azt hinnie népünknek, különösen ifjúságunknak, hogy a mi nemzetünk egy elöregedett, történelmi szerepét betöltött, meghalivaló nemzetség, hanem hinnie kell abban, hogy előtte még jövő van és épen azért lehetőség is van arra, hogy megvizsgálja önmagát, szent elégületlenséggel ítéletet mondjon hibái felett és a bűnbánat tűzében megtisztult szívvel egy jobb jövő előkészítésének nagy munkáját véggezze el. Ezért nem bánt engem ifjaink talán sokszor tulságosan éles és kiméletlen kritikája, mert az élet jelét látom ebben az elégületlenségben és szent biztatást olvasok ki ifjaink szeméből, hogy élni akarnak, érdemesnek tartják élni és hisznek még abban, hogy van szentséges értelme, célja és jelentősége életüknek. A tizenkettedik tündér ajándékát, ezt a különös ajándékot becsüljük meg gyermekeinkben és ifjainkban.

„Magyar Nép“-et terjeszteni minden kötelesség!

Mitől Mitől

ÜRES MÁR A FECSKEFÉSZEK.

*Üres már a fecskefészek
Itt az eszterháj alatt,
Üres már a gólyafészek
Tetejében a kéménynek,
Vándornépe ott halad.*

*Ott a messzeség homályán,
Ott a bércek magasán,
Látom még mint kis felhőket,
Vagy már nem is látom őket,
Csak úgy képzelem talán.*

*Elrepültek, elrepülnek
Tavaszs nyár vendégei,
És őket már nem sokára
A kertek s mezők virága
S a fák lombja követi.*

Petőfi Sándor.

Megszólal a rabgyerek szive.

Tizenkét éves volt Rákóczi Ferenc, mikor egy osztrák kolostorba vitték. A szomorú, nagy sárga épületet jelölte ki részére a császári rendelet. Ott lakott s az lett iskolája is.

A kis Ferkó, mert hiszen akkor még senki sem tudta, hogy ő lesz az a nagy Rákóczi Ferenc, a magyar szövetséges hadak vezérlefejedelme, a magyar szabadság egyik legnagyobb hőse, akinek nevét magyar ember sohasem fogja elfelejteni, mondom, ez a kis Ferkó szomorú szívvel lépte át a vén kapu küszöbét. Pár nap óta felejthetetlen nagy események folytak le körülötte.

Elhagyta Munkács várát, melyben két esztendőn át édesanyja: Zrinyi Ilona vezette a harcot az osztrák Caraffa tábornok ellen. A vár nagyszerűen tartotta magát, de az árulás meggyöngyöztette és Zrinyi Ilonának két gyermekével: Juliával és a kis Ferkóval Bécsbe kellett vonulnia. Oh, micsoda gyászos egy út volt az! Otthagyni a szabadság édes sziklafészkét, a büszke várát, a kedves erdőket, hegyeket, a deli kuruc vitézeket, a szép paripákat, meg a vadgalamb bugását! A két év alatt megszokták már a harcot is. Mennyi érdekeséget nyújtott a készülődés a kirohanásokra, a lelkesedés, a bátorság, a hazaszeretet!

Most már vége mindennek. Néhány köcsirapakkolva mennek Bécsbe, mint foglyok. Hanem is mondták ezt nekik, ők érezték, hogy azok. A fedett szép nagy hintóban ült a Nagyasszony, kinek hűségét két esztendőn át csodálta az ország. Egyik oldalán a fiú, másikon a leány. Mentek, mendegéltek és csak egy-két hűséges emberük tartott velük, köztük a leghűségesebb: Badinyi János, a kis Ferkó tanítója.

Bécs város kapuja előtt órákig várták őket, hadd lássa az összegyűlt csöcselék, mire jutott az ellenálló magyar asszony! Mikor pedig bementek a gögös császári városba, a két gyermeket másnap már elvitték az anyától — a gyámok.

Juliát a német Orsolya-apácák kolostorában, Bécsben helyezték el, Ferkót pedig elvitték Csehországba a jezsuita atyák kolostorába, németek, csehok és morvák közé.

A komor épület egyik barátságtalan szobáját nyitották ki a kerek szemű, nyílt tekintetű magyar fiúcska előtt. Két fiú volt már ott, akik kíváncsian fogadták: Kolonics és Volkra. Mind a kettő gróf-fiu, előkelő, hideg, idegen. A magyar fiú bátran a szemükbe nézett és bemutatkozott:

— Rákóczi Ferenc a nevem. Munkács várából jöttem. Vagyis, hogy ide hoztak: a király öfelsége parancsára.

Nem is vette észre, hogy a két szobatárs mily leereszkedéssel fogadta őt. Eltakarta minden érzését, fájalmát, buját. Visszatartotta könnyeit. Ne lássa őt sirni senki, csak az északa, amely úgy is vak.

Az öreg kolostorban, Rákóczi Ferenc őt esztendőn át tanult. Minden lépésére ügyeltek, szívét, lelkét irányították, de hazájáról, dicsőséges őseiről következetesen sohasem szóltak.

A serdülő fiú nemesak érezte, hanem tudta is, hogy ez szándékos eljárás; a bécsi udvar rendelkezése volt ez. Csodálatos nyugodtsággal vette mindazt, ami ifju személyével történt. Nem zúgolódott, nem durcáskodott senkivel. A tanítók iránt tisztelettel viselkedett, szobatársai iránt figyelmes volt.

A tanítók azt mondták neki:

— Urfi, jól meg kell tanulnia latinul! Aki Istennek tetsző módon akar élni, művelni magát, annak ezen a nyelven olvasnia és beszélnie kell. A fudósok és a szent atyák valamennyien latin nyelven írták meg műveiket, világgraszoló remekeiket. Sem tanulnia, sem imádkoznia más nyelven nem

abad. A mai naptól kezdve csak ezen a nyelven fogunk az urfival beszélni. Nos, megértette?

— Megértettem, tanító atyám és meg is akarom ismerni, meg akarom tökéletesen tanulni a latin nyelvet. Valamit már is tudok belőle. Badinyi uram, nékem jó tanítómestere, már bevezetett ennek a nyelvnek gazdag szögébe.

Az idegen tanítók jelentősen egymásra tekintettek. Azt mondta ez a pillantás; nini, ez az az egy kedves fiu, ezzel öröm lesz foglalkozni! Pár év múlva a miénk lesz.

S a kis Rákóczi elsőrendű tanulója lett az iskolának, a kolostor tanítómestereinek.

Lakótársai nemsokára szintén megkülönböztetett figyelemmel bántak vele. Eleinte így szóltak hozzá:

— Rákóczi, te fogod minden este elolvasni a mécesest a szobában s te fogod megnézni, vajjon az ajtó be van-e reteszelve? Végre te jöttél a legkésőbb és te vagy a legfiatalabb!

Ezt Volkra gróf-fiu mondta, a gögösebb. Felonits, a második sem akart elmaradni, ő is hozzávetette ezt is:

— És reggel hat órakor, ha elaludnánk, megfogsz minket kelteni. Jól vigyázz, hogy el ne késünk, mert itt pontosnak kell ám lenni.

Erre is nyugodtan válaszolt a kis Ferkó:

— Ha ez a rend, hogy ezt a legfiatalabb megfegy, megteszem. Szeretném, ha ezt a kötelességemet is pontosan tudnám teljesíteni.

Azontul minden este ő oltotta el a mécesest. Ha mingyárt már kis ágyában is volt, megugrott belőle s megnézte, vajjon rendben van-e az ajtó is? Reggel ő kelt fel elsőnek s nyugodtan fölrázta hortyogó társait.

— Keljetek fel, fiuk, a jóságos pátterek megfegyete ez. Különbén ti kértetek, hogy fölmentselek.

Egy félév múlva már föl akarták menteni a kötelesség alól, de a kis magyar nem engedte el a felmentést.

— Amíg velem vagytok, ezt a szivességet megteszem nektek. Javamra válik nékem a nektek is.

Két esztendő mult el már így s a kis Rákóczi gyarapodott testben, lélekben egyaránt. Készenul folyékonyan beszélt s értette már a latin és franciát is. Tanítói elragadtatással szóltak lehetőségéről és szorgalmáról, tanuló-

társai elsőként kezdték becsülni. Kezdte megérteni az egyházi és világi tudományok titkait, boldog volt, ha elfoglalták lelkét, mely sokszor fájt ott belül. Fájt édesanyja után, akiről alig hallott valamit, kinek leveleit (ha néha-néha irhatott neki a bécsi fogságból) csak ritkán juttatták el kezéhez. Fájt szive a kedves Juliánka után, aki szintén kolostorban nevelődött idegenek közt, mint ő. És sajnálta szive a szép Munkácsért, a jó embereket, akik szerették őt, ahol a madár is szebben énekelt, az ég is kékebb volt, a víz édesebb, a virág viritőbb.

Am ezt a fájdalmat elrejtette mélyen és csak akkor engedte át magát neki, mikor egyedül volt.

Senki sem gondolta, hogy ez a pontos, kötelességtudó, szerény ifju mily sokat szenved. Sohasem látták könnyeit, szomorú arcát, még sóhajtni sem hallotta senki.

Csak egyszer történt egy kis baleset vele. Földrajzból felelt, nagyszerűen sorolta el az Ausztriai császári Birodalom városait. Ugy ment a lecke, mint a vízfolyás. Minden helyet pontosan megmutatott a térképen, csak egyszer akadt meg szava s remegő hangja elcsuklott. Munkácsot mondta és mutatta a térképen. A tanító ránézett, segíteni akarta, de a fiu nem tudott pár pillanatig szóhoz jutni s a szeméből két nagy könnyesepp gurult ki.

— No, mi baj, urfi, mi történt magával, hisz maga sir! Nem szokott maga sirni.

— De mikor olyan nehéz felejteni, domine, Atyám! — mondta a kis Rákóczi Ferkó s ekkor már tul is volt a fájdalom-rohamon, folytatni akarta a lecke elmondását tovább. A tanító azonban gyengéden elvezette a térképtől.

— Menjen csak a padjába, urfi s tanuljon csak tovább is jól. És ne sirjon!

A kis Ferkó leült. Mélységes esend vette körül, társai szeme rajta csüggött, nem tudták mi történt, csak érezték, hogy valami nagy dolog eshetett komoly társukkal.

— Nagy dolog esett, — gondolta ő maga is — elárultam szivemet, amelyet oly mélyen rejtettem el a kémlelő szemek elől. Gyenge voltam, — szólt szemrehányóan magában.

De többé nem is történt vele az afféle baleset, pedig mondom, öt évig volt ott iskolában, az idegenek közt.

Apróságok • Adomák

Nagyjelentőségű felfedezés történt a bélpoklosság gyógyítása terén. John Reenstierna, világhírű svéd tudós óriási jelentőségű felfedezést tett. A kiváló tudós az upsalai egyetemen történt beiktatása alkalmával elmondotta, hogy a bélpoklosság (lepra) betegség gyógyítására új szert talált. A nagy tudós előadta, hogy a leprabetegek száma az egész világon megközelíti a négymilliót. Ő maga ezt a betegséget az amerikai és afrikai lepratáborokban behatóan tanulmányozta. Az utóbbi években azután a magyarországi Letenyben — mely gr. Andrássy birtoka — a betegséget gyógyító orvosság összeállításán fáradozott. Sikerült neki különböző kísérletek után megfelelő eljárással a juhok véréből olyan orvosságot készíteni, amely az eddigi gyakorlat szerint a betegség gyógyítását lehetővé teszi.

A méhek szorgalma.

A méhek munkájuk közben óriási számú virágot látogatnak meg. Jellemzésül közöljük a következő adatot: Öt-hat millió lóhere virág ad egy kiló mézet. Az akácmez gyűjtésnél már könnyebb dolguk van a méheknek. Másfél millió akácvirágból összegyűjthetnek egy kiló mézet. Még a legmézdusabb növények virágaiból is százazrek szolgálnak egy kiló mézet.

Ki az ur a házban?

— Igaz, hogy a feleséged teljesen aszerint cselekszik, ahogy te akarod?

— Tiszta igaz! Valahányszor azt mondom neki, tégy amit akarsz, azonnal megteszi.

Tanuld meg!

Hogyan pusztíthatjuk legkönnyebben a mezei egeret? Sok előfizetők részéről kaptunk panaszos sorokat, hogy a mezei egerek nagy kárt tesznek az őszi vetésekben. Az egérről többször írtunk lapunkban és az egérről több célszerű módját közöltük. Egyik gazdatársunk rossz csuprokkal, szélesszájú üvegekkel, poharakkal és használt konzerves dobozokkal ért el szép eredményt. Az egérről írt helyen el kell ásni az említett edényeket és vizet kell tölteni azokba. Az egerek táplálék keresés közben beesnek a vízbe és elpusztulnak. A számszerű eredményre vonatkozólag közöljük, hogy 150 ilyen egércsapdával egy gazda öt nap alatt 406 darab egeret fogott.

Hol telelnék legjobban a virág-gumók és a kényes növények? Sok gondot szokott okozni a kényesebb növények telettelése. A gyöngyikének és begóniáknak a gumóit rendszeren pincében szokták teletetni. Ugyancsak a pincébe szokták teletelésre elhelyezni az oleándert, gránát-, narancs- és citrom-fákat

is. Legtöbb helyen az ilyen növények pincében való telettelése nagy kárral szokott végződni. A növények egyrésze megrothad, megpenészedik és elpusztul. A pince levegője ugyanis túlságosan nedves és ezért nem alkalmas a növények telettelésére. Németországi tapasztalatok alapján megállapították, hogy a kényes növények kiválóan telettelhetők az istállóban. Különösen a szarvasmarha istállók alkalmasak a kényesebb növények telettelésére. Mindenesetre olyan helyet kell az istállóban választani, ahol ajtó vagy ablaknyitás alkalmával a kényes növényeket a fagy nem bánthatja. Különben az istállóban azért telettelhetők jól ezek a növények, mert a levegőnek csipős szagot adó ammóniák gáz nem engedi, hogy a penészgombák fejlődhessenek a télire eltett növényeken. Ezt a Németországban szerzett tapasztalatot jó lesz nálunk is kipróbálni. Kérjük olvasóinkat az eredményről majd tavasz vége felé, küldjenek értesítést szerkesztőségünknek.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

B. A. Kisleányának hajhullása az egy év előtt lefolyt typhusnak a következménye. A haját a fejbőrrel együtt előzetesen jól meg kell mosni. Másnap estétől kezdve mindennap egyszer a fejbőrt a kéz ujjával jól be kell dörzsölni 5 százalékos peru balzsamszeszes oldatával (a gyógyszerész megcsinálja). Ha a hajhullás nem csökken, vagy semmi javulás nem észlelhető, oly orvosnál, akinek van quarc-lámpája, néhány kezelés válik szükségessé.

Dr. G. E.

T. I. Nem irta, hogy felesége hány éves és hogy betegsége mióta áll fenn? Nem előzte-e meg valamely más betegség, melynek a most fennálló szívdobogás kö-

etkezmenye volna? Ugyanis a gyógyítás szempontjából ez is fontos. Próbálja meg a bromvalium tablettákat; eleinte naponta vagy 3 tablettát, később 1-2 tablettát is elég szedni. Dr. G. E.

T. K. Póka. Kedves fia szeméremesen tárgyalt velem a betegség tüneteit illetőleg. A fennálló kellemetlenségek az idősebb kort kiálló verőérelmeszesedésnek következményei. Gyógyszeres kezelése addal történik. (10 gr. Natriumdatum 300 gr. dest. vizre, 4 óránként 1 evőkanállal). A jód ízét meg lehet jól szokni. Vannak nagy mennyiségű jód-készítmények is, de ezek drágábbak. — A gyógyszeres kezelésén kívül mérsékelni kell a túlsúlyt és a dohányzást is, különösen a nehezebben emészthető élelmiszerekkel szükséges óvatos lenni az étkezésben. — A verőérelmeszesedés bizonyos korban túl feltétlenül jelentkezik mindenkinél, csak fokozatban van különbség. Ajánlatos volna, különösen a férfiaknak, a 40 éves kortól kezdve évenként 2-3 hónapra terjedő jód-kúra csinálni, a kellemetlenségek bonyára később kezdődnének. Csak az a sajnós, hogy amíg az ember „jól érzi magát“, nem törődik a jövő évszámok bajaival, majd „ráérik arra még“. — A fent említett jódos orvosságot 3-4 hónapig kell szedni, esetleg közben kis szüneteket is lehet tartani.

Dr. G. E.

K. J. Aranyosgyéres. Valószínűleg tartjuk, hogy a kiültetett salátát a káposzta pillangó hernyója támadta meg. A káposzta pillangó elleni védekezésről folyó cikkben hosszabb cikket közöltünk gazdasági rovatunkban. Pótlólag még a következőket hozzuk tudomására. Bő trágyázás rendszeresebbíti a kártételt. Különben figyeljünk, hogy minden reggel a saláta végig a saláta földjét és ott, ahol megrágott salátát lát, különösen a föld színénél megkapja a hernyót. A hernyó rendszeresen behúzódva a tő mellé, úgy, hogy a kezzen vehető észre. A megkapott hernyót el kell pusztítani. A kertjében a gyomokat mert a nagymértékben megvédi ulti-venyét a kártevőktől.

L. M. Panaszkodik, hogy házá-
nak felső szobáiba falépcső vezet
és a lépcső járás alkalmával
szörög. Kérdi hogyan segít-

hetne a bajon? A baj alapoka az, hogy annakidején nem teljesen száraz fából készült a lépcső. A fa kiszáradásával az eresztekben a toldások eltávolodtak egymástól és nem illenek szorosan össze. A bajon ékeléssel kell segíteni. Megpróbálhatja azt is, hogy az összeillesztéseknél fecskendezzen be varrógép olajozóval finom olajat a repedésekbe.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

Könyvnaptárunk pár hét múlva megjelenik s azoknak az előfizetőinknek megküldjük teljesen ingyen, akik hátrálékaikat befizették. Akik előfizetéseiket ez év végéig rendezték, azoknak minden további értesítés nélkül megküldjük a naptárt, azoknak pedig, akik eddig bármely okból kifolyólag elmulasztották kiegyenlíteni hátrálékaikat, alkalmat adunk még arra, hogy a naptárhoz még ez év folyamán hozzájuthassanak. Közöljük tehát az érdekeltekkel a következőket: A naptárigénylők összeírását már megkezdettük, de azon előfizetőinket, akik legkésőbb f. hó 25-ig kifizetik hátrálékaikat, pótlólag felvesszük a naptárigénylők közé s a könyvnaptárt még az első szállítmánnyal, tehát ez évben elküldjük részükre. Akik később fizetnek, csak

akkor küldhetjük el a naptárt, ha marad még készletünk s ezt is a befizetés sorrendjében. A naptártól el is tekintve, ismételtelen felszólítunk minden hátrálékost a díjak beküldésére az általunk kiküldött postautalvány felhasználásával, mert lapunk nem bírja a további hitelezést s csak azoknak küldhetünk lapot, akik előfizetéseikkel nincsenek hátrálékban.

A. B. Csikbánkfalva, L. J. Szilágybagos, A. J. Kide, B. L. Szt. egyházasfalu, Cs. S. Nagybacon, Csikszentdomokos, F. J. Bulgártelep, K. Z. Torda.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

T. I. Kisszécsény. Forduljon a temesvári Cercul de Recrutare (Hadkiegészítő parancsnokság)hoz, kérdezze meg, hogy kérvényéhez milyen okmányok szükségesek? Egyéb tanácsot nem adhatunk.

A. B. Zsögöd. Az a leghelyesebb, ha a „Délbáb“ c. lapot nem utánvétellel küldjük meg Önnek, mert az utánvételi költség és portó többet tesz ki, mint maga a füzet. Ellenben ha beküld akár postautalványon, akár bélyegben 12 Lejt, a füzetet megküldjük s így jóval olcsóbbra kerül.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. A. Pusztakeresztur 100, Sz. A. Drágcséke 500 (r. 1934. aug. 15-ig), ifj. N. L. J. Nagy-

VADÁSZOK rendeljétek meg a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közigazdasági folyóiratot, amely 1933 október hótól állandóan

VADÁSZROVATTAL jelenik meg.

Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kladóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Félsz évre ... 500 L. Félévre ... 200 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mutatványszámot.

bacon 400 (r. 1934 szept. 1-ig), Hiteleszöv. Aradgály 150, K. A. Szászkencse 150, K. J. Monospetri 155, B. M. Berettyószéplak 150, B. S. Csokaly 150, N. M. Marosujvár 150, B. Gy. Margitta 150, F. I. Bucuresti 150, K. A. Csikszentkirály 150, B. F. T. Lázárfalva 150, Cs. F. Kovászna 155, V. J. Alsóesernáton 150, T. B. Kálnok 150, L. A. Ozsdola 155, H. I. Puj 150, B. J. Vámosgálfalva 100, R. J. Nadrág 150, K. J. Muzsna 150, R. B. Bun 155, K. F. J. Datk 150, P. A. Egri 155, I. A. Berend 155, F. I. Oltszaka-dát 155, R. B. Selymesilosva 155, K. P. Szilágynagyfalu 155, ifj. J. Gy. Bözöd 105, O. S. Kissolyos 75, B. R. Olasztelek 155, S. D. Sztábrahám 155 lej.

Apróhirdetéseik

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 10 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Gyümölcsfák őszi takarítását, permetezéssel vállaljuk. Új parcellák befásítását is eszközöljük, ugy Kolozsváron, mint vidéken. Ajánlatokat „Pomologus” jellegére a kiadóba kérjük.

Eladó országos méretű kaptárban 35 családú méhes Menyhárt József S.-nél Beica de Jos—Alsóbükény, u. p. Reghin, jud. Mures.

DISTOL
EXPRES

biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot
Darabja 10 Lei

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FŐLERAKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - BD. ELISABETA 55

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!